

IX.

B e t æ n t n i n g

over

Forflag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forstfjellige Udlændinge.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 3die December 1874).

Anledningen til Udvalgs Medfattelse i denne Sag maa nærmest søges i, at der i den Betænkning, som blev afgiven af Landsthingets Udvalg den 31te Oktober d. A., er opstillet visse Grundsatninger, som menes at burde være ledende ved Indfødsrets Meddelelse, og som begge Thing antages at have flaaet fast. Som en af disse Grundsatninger nævnes: at Normænd og Svenske skulle have opholdt sig her i en vis Aarrække, „hvilket Lidsrum“ — hedder det i den nævnte Betænkning — „i forrige Rigsdagssamling bestemtes at skulle være 5 Aar.“

Vel fandtes ingen Normænd eller Svensk, som ikke mindst 5 Aar havde opholdt sig i Danmark, paa den i forrige Rigsdagsamling vedtagne Lov om Indfødsrets Meddelelse, men dels har Lovgivningsmagten tidligere — t. Ex. ved Lov af 31te Mai 1867, da en ifkun i 3 Aar her bosat Svensk fik Indfødsret — ikke fastholdt en saadan Grundsatning, og dels har Folkethingsudvalget i sin den 25de Februar d. A. afgivne Betænkning udtrykkelig udtalt (se Lidenden, Samling 1873—74, Tillæg B, Sp. 88—89), at med Hensyn til Normænd og Svenske fastholdt Udvalget, hvad der allerede i Rigsdagsamlingen 1866—67 udtaltes af Folkethingsudvalget om Indfødsretsloven, at der ikke „bør opstilles noget bestemt Aaremaal, men Afgjørelsen i hvert enkelt Tilfælde rettes efter de for Aaanden værende Omstændigheder“. (Samling 1866—67 Tillæg B, Sp. 876). Imod denne Udtalelse yttrede sig intet af Thingets Medlemmer under de udførlige Forhandlinger, som derefter fandt Sted den 2den og 5te Marts d. A., og Folkethinget tør vel saaledes for sit Vedkommende antages siltende at have billiget den.

Det nuværende Udvalg, som paa to nær bestaar af andre Medlemmer end det forrige, finder heller ingen Grund til at tilraade Folkethinget at fravige den Betragtning, som dette

hidtil har hævdet, ei alene siden Samlingen 1866—67, men siden den første Rigsdagsamling. Vel blev det paa den grundlovgivende Rigsdag stillede Forflag, at Svenske og Normænd skulde agtes for Indfødt, naar de havde fast Ophold i Riget, ikke vedtaget, men det vandt dog saamegen Tilslutning, at den Grundtone, som udgik fra Forhandlingen derom, maa siges at have gjenlydt i de senere, og i Særdeleshed fandt den et Udtryk i den af N. J. S. Grundtvig som Ordfører affattede og af ham den 22de Marts 1850 i Folkethinget oplæste Udvalgsbetænkning, hvori det hedder, at Svenske og Normænd „er ved Blodets Baand saa tæt knyttede til os, at de neppe nok kan kaldes Fremmede; da Grændserne mellem dem og os er langt mindre folkelige end bürgerlige og politiske.“

De af Landsthingsudvalget opstillede Grundsatninger stemme heller ikke i enkelte andre Punkter saa fuldkomment med, hvad Folkethingsudvalgene 1866—67 og 1873—74 have søgt at gjøre gjældende, at saadanne tør antages at være flaaede fast af begge Thingene. Dog skal Udvalget ikke her indlade sig paa nogen gjenemgaende Imødegaaelse; men indskrænke sig til at fastholde de af det forrige Folkethingsudvalg udtalte Meninger, af hvilke de væsentligste i Korthed kunne sammenfattes i den, at der ved Spørgsmaal om Indfødsrets Meddelelse bør lægges langt større Vægt paa de om den enkelte Person tilbragte Oplysninger end paa almindelige Grundsatninger. Saaledes bør t. Ex. Opholdets Varighed alene i og for sig neppe have nogen egentlig afgjørende Indflydelse, hvor det af de øvrige tilbragte Oplysninger sikkert kan skjønnes, at den Søgende virkelig for Alvor har sluttet sig til Danmark som et nyt Fædreland og føler sig hjemme i det.